

Tuỳ Bút
Chủ đề: đệ I vnch
Tác giả: TS Mai Thanh Truyết

CỔ TỔNG THÔNG NGÔ ĐÌNH DIỆM: MỘT NGƯỜI CON VIỆT BỊ LÃNG QUÊN

LTS: Giới thiệu bài viết của Tiến sĩ Mai Thanh Truyết về cố TT Ngô Đình Diệm và nền Đệ I VNCH. Tiến sĩ Mai Thanh Truyết là cháu của cụ Chánh Trí Mai Thọ Truyền, chủ nhân của ngôi chùa XÁ LỢI.

Cuộc tranh đấu của Phật Giáo năm 1963, Ủy Ban Liên Phái đặt trụ sở tại chùa Xá Lợi. Trái tim bất hoại của Thích Quảng Đức cũng được rước từ An Dưỡng Địa, Phú Lâm về đặt nơi chánh điện để cho Phật Tử chiêm bái, nhưng sau cuộc đảo chính 01/11/1963, trái TIM này đã được ai đó đem đi đâu không còn dấu tích.

Tiến sĩ Mai Thanh Truyết là con rể của Thiếu tướng Đỗ Mậu, người đã tham gia cuộc chính biến 01/11/1963.

Một người có kiến thức và học vị Tiến sĩ đã giữ được sự trung dung khi đề cập đến các thành quả của nền Đệ I VNCH và cá nhân cố TT Ngô Đình Diệm.

Bài viết này cũng giúp cho các sử gia chân chính khi viết về một giai đoạn lịch sử cận đại của nước nhà.

Những người Việt Nam sinh sau ngày 30/4/1975 cũng cần đọc để hiểu biết thêm về lịch sử nước nhà.

Germany 04/4/2023
Chủ Nhiệm TCDV.

LÝ TRUNG TÍN

Thưa Quý vị,

Hàng năm vào tháng 10 chúng ta sẽ nhận được rất nhiều bài viết trên mạng toàn cầu, trên các diễn đàn, email qua lại... nói về Cố TT Ngô Đình Diệm. Kể bình cũng lắm. Người chống cũng nhiều. Tất cả cũng vì cảm tính, chủ quan, định kiến mà quên đi những yếu tố khách quan của lịch sử, sự kiện được diễn dịch theo chiều hướng riêng tư "có định hướng" của người viết.

Bài viết dưới đây nêu ra những dữ kiện, tin tức, và thành quả đạt được ở nền Đệ Nhứt Cộng Hòa từ năm 1955–1963 dưới thời Cố TT Ngô Đình Diệm nhằm một mục tiêu duy nhất là dùng những thành quả trên để làm đối trọng trong cuộc chiến một mất một còn với CSBV mà thôi.

Cố Tổng thống Ngô Đình Diệm: Một Người Con Việt Bị Lãng Quên.

Lời nói của Cố TT Ngô Đình Diệm trong buổi lễ khánh thành Đập Đồng Cam, Tuy Hòa ngày 17/9/1955 như một lời tiên tri cách đây 67 năm.

Thưa Ban tổ chức,
Thưa Quý Quan khách,

Cách đây ba năm cũng tại nơi này, nhân ngày tưởng niệm Cố TT Ngô Đình Diệm, chúng tôi đã trình bày một số thành quả của Đệ nhứt Cộng hòa do Cố TT Ngô Đình Diệm lãnh đạo. Trong buổi bình minh của nền dân chủ sơ khởi ở miền Nam, TT đã khơi dậy lý tưởng cứu quốc và kiến quốc của Cụ Phan Chu Trinh như "Khai dân trí – Chấn dân khí – Hậu dân sinh" qua các thành quả dưới đây:

✧ Xây dựng nền móng giáo dục miền Nam qua ba tiêu chuẩn Dân tộc – Nhân bản – Khai phóng, mở màn cho tiến trình giáo dục dự trữ, xóa tan chính sách học thuật cổ điển phong kiến trước kia;

✧ Về dân sinh TT đã cải tổ chính sách người cày có ruộng bằng cách truất hữu ruộng đất của đại điền chủ và phân phối lại cho nông dân, tạo điều kiện cho thành phần sau này sở hữu chủ mảnh đất của chính mình khai thác;

✧ Thiết lập chương trình áp chiến lược để hữu hiệu hóa quốc sách chống CSBV và bảo vệ người dân;

✧ Khởi xướng và xây dựng nền móng dân chủ qua việc ban hành hiến pháp với ba quyền phân lập gồm: Hành pháp – Lập pháp – Tư pháp.

Qua bốn chính sách căn bản trên, Đệ nhứt Cộng hòa đã vững mạnh và phát triển cho đến khi chấm dứt nền Đệ I Cộng hòa ngày 2/11/1963. Đây là một dấu mốc lịch sử sẽ được các nhà sử học trong tương lai phán xét.

Thưa Quý vị,

Cụ Ngô Đình Diệm là một nhân vật quan trọng trong thời kỳ chiến tranh Việt Nam. Vì vậy, vẫn có một số sử gia coi Cụ là công cụ chống cộng trong tay người Mỹ, một số thì lại coi Cụ là độc tài và gia đình trị, trong khi đó một số sử gia khác coi Cụ là nhà chính trị mang nặng truyền thống phong kiến Việt Nam. Một số nghiên cứu gần đây cho rằng Cụ

Ngô Đình Diệm là người tự cho rằng mình đang gánh vác một "Thiên mệnh", ông cũng có các kế hoạch riêng về nền chính trị ở miền Nam Việt Nam. Đầu năm 1963, ông Lý quang Diệu, Thủ tướng. Singapore thăm VN. đã nói rằng: "20 năm nữa Singapore sẽ có thể bằng VNCH."

Có thể Quý vị chưa biết?

Khi được tin hai anh em Tổng thống VNCH Ngô Đình Diệm bị thảm sát, Tổng thống Đài Loan Tưởng Giới Thạch đã thốt lên: "Cả 100 năm nữa Việt Nam mới có Ngô Đình Diệm thứ hai. Biết đến bao giờ Việt Nam mới sản sinh ra được Ngô Đình Nhu thứ hai! Ông ta là Khổng Minh của Việt Nam."

Và nhận xét trên đã được chứng minh trong suốt thời gian vừa chống cộng phi vừa xây dựng và phát triển miền Nam.

Hôm nay, nhân ngày giỗ Cụ, chúng tôi xin được lần lượt nêu lên vài khía cạnh vẫn còn nằm trong vòng tranh cãi về Cụ, trong đó chúng tôi xin phép được mang đề tựa cho bài tưởng niệm về Cụ hôm nay là "Cố Tổng thống Ngô Đình Diệm: Một người con Việt bị lãng quên".

Thưa Quý vị,

Cái chết của TT NĐD tuy kết thúc nền Đệ I CH nhưng dư âm của suốt 9 năm lãnh đạo, một giai đoạn lịch sử đã được khắc ghi và có nhiều tranh cãi về công và tội của người lãnh đạo thời bấy giờ. Hôm nay, sau 59 năm, có thể nói, cuộc lật đổ TT NĐD là một trong những nguyên nhân đưa đến ngày 30/4/1975 cho miền Nam Việt Nam. Cũng có thể nói, sự mất niềm tin vào chủ quyền quốc gia của VNCH và biểu tượng của miền Nam đã bị đánh mất vào ngày 2/11 năm 1963! Điều đó khiến cho TT Nixon khi hồi tưởng lại đã nhận định: "*Không giống Hồ, (CTT) Diệm là một người yêu nước chân chính*".

Ngay từ đầu, vào năm 1962, Đại sứ Harryman đại diện của TT Kennedy đã ký thỏa ước Trung Lập Lào tại Vientiane, Cụ đã chống lại quyết định trên vì: "... Từ nay, đường mòn Hồ Chí Minh trở thành một xa lộ cho sự xâm nhập của Hà Nội vào miền Nam". Có dư luận cho rằng cuộc đấu khẩu giữa NĐ Nhu và Harryman cũng là một nguyên nhân làm chấm dứt Đệ I VNCH qua cuộc đảo chánh ngày 1/11/1963, và cuộc đổ bộ trực tiếp của quân đội Mỹ vào Đà Nẵng năm 1965.

Qua nhận định trên, những mâu thuẫn bắt đầu trong chính sách can thiệp vào miền Nam của Hoa Kỳ đưa đến cái chết của Cụ. Và việc đánh giá lại lịch sử trong giai đoạn quyết liệt này ở miền Nam đòi hỏi một sự tỉnh táo và khách quan để tránh có những nhận định chủ quan do hàng trăm nhà sử học Tây phương và như là Hoa Kỳ đã lệch lạc phê phán và lên án Đệ I CH qua Cố TT NĐD, nhằm thực hiện chính sách ngăn chặn TC bằng cách đổ quân vào miền Nam, làm mất đi tính cách dân tộc tự quyết mà Cụ từng cổ súy.

Nói về Đệ I CH, sẽ còn thiếu nếu chúng ta không nêu lên những khó khăn ban đầu của chế độ. Đó là:

✎ Vấn đề chống đối kịch liệt của những nhân sự đã từng phục vụ trong các chính phủ trước có khuynh hướng thân Pháp;

✎ Vấn đề mâu thuẫn giữa các địa phương Bắc Trung Nam;

✎ Về vấn đề kỳ thị tôn giáo và Bắc Nam trong giai đoạn Đệ I CH có thể nói là một vết nứt dai dẳng nhứt trong suốt 9 năm của Đệ I CH. Xin đan cử thành phần chính phủ thời Đệ I CH dưới đây để chúng ta nhận rõ đâu là sự thật và tự thẩm định:

"Việc thành lập Nội Các trong đó có 18 Bộ Trưởng gồm 5 Bộ là người Công Giáo, 8 Bộ người Phật Giáo, và 5 Bộ thuộc Khổng Giáo. Trong 38 vị tỉnh trưởng thì có đến 26 vị tỉnh trưởng Phật Giáo chỉ có 12 vị thuộc Công Giáo, còn tướng lãnh thì có 16 tướng lãnh thuộc các tôn giáo khác chỉ có 3 tướng thuộc Công Giáo. Ngay Chánh Văn Phòng của tổng thống là ông Võ Văn Hải, người Phật Giáo và Chánh Văn Phòng của Ông Cố Vấn Ngô Đình Nhu là Trung Tá Phạm Thư Đường cũng là người Phật giáo".

Riêng hôm nay, nhân ngày kỷ thứ 59 của Cụ NĐD, xin đan cử vài thành quả độc đáo khác, nền tảng chánh nhằm hun đúc hạ tầng cơ sở trong việc kiến thiết và phát triển quốc gia Việt Nam Cộng Hòa trong 9 năm vừa xây dựng vừa chiến đấu chống cộng sản Bắc Việt:

✎ **Tốc độ tăng trưởng GDP của Việt Nam Cộng hòa**, qua 20 năm trung bình đạt 3.9%/năm (bình quân đầu người tăng 0.8% mỗi năm). Thời kỳ Tổng thống Ngô Đình Diệm nắm quyền là giai đoạn kinh tế của Việt Nam Cộng hòa tăng trưởng tương đối nhanh (giai đoạn 1955–1960) và tăng trưởng vừa phải (1960–1963), song vẫn giữ được mức độ lạm phát vừa phải.

✎ **Ngân sách Nhà nước** thời gian đầu cân đối thậm chí có thặng dư, song từ năm 1961 trở đi bắt đầu chuyển sang thâm hụt.

✎ **Năm 1955**, chính phủ Đệ Nhất Cộng hòa thời Ngô Đình Diệm quyết định thành lập Ngân hàng Quốc gia Việt Nam, Viện Hối đoái, phát hành đơn vị tiền tệ mới thay cho tiền Đông Dương, ấn định tỷ giá hối đoái giữa đồng Việt Nam Cộng hòa và dollar Mỹ là 35:1.

✎ **Năm 1956**, Việt Nam Cộng hòa ban hành hiến pháp trong đó có nêu rõ việc thành lập và vai trò của Hội đồng Kinh tế Quốc gia do Phó Tổng thống làm chủ tịch. Cũng năm 1956, Việt Nam Cộng hòa gia nhập Quỹ Tiền tệ Quốc tế.

✧ **Tháng 3 năm 1957**, Cụ đọc "Tuyên ngôn của Tổng thống Đệ Nhất Cộng hòa" trong đó có kêu gọi đầu tư của tư nhân trong và ngoài nước, cam kết về những quyền lợi họ và những khuyến khích đầu tư (ưu đãi về thuế thuê mặt bằng sản xuất kinh doanh, thuế lợi tức). Để khuyến khích phát triển doanh nghiệp, chính phủ đã thành lập Trung tâm Khuếch trương Kỹ nghệ để giúp đỡ các doanh nhân lập nghiệp, giúp đỡ các doanh nghiệp về công nghệ và tín dụng, hỗ trợ công nghệ và hướng dẫn đầu tư cho doanh nghiệp.

✧ Chủ trương của Cụ là *"Trong địa hạt kỹ nghệ, nỗ lực trước hết của chúng ta là lập những kỹ nghệ nhẹ, để cung cấp cho thị trường trong xứ, và kỹ nghệ chế biến nông sản"*, và "nguyên tắc căn bản để phát triển là tiết kiệm ngoại tệ nhờ gia tăng xuất cảng và giảm nhập cảng". "Ưu tiên trong chương trình kỹ nghệ hóa dành cho việc chế tạo những sản phẩm tiêu thụ thông dụng". Cụ cùng em trai là Ngô Đình Nhu chủ trương phát triển kinh tế – văn hóa – xã hội theo con đường thứ ba là sự kết hợp những ưu điểm của kinh tế kế hoạch và kinh tế thị trường, là sự dung hòa giữa chủ nghĩa tập thể và chủ nghĩa cá nhân. Chính vì thế vai trò của chính phủ trong phát triển kinh tế thể hiện rõ qua việc triển khai kế hoạch kinh tế 5 năm (Việt Nam Cộng hòa gọi là Ngũ niên Kinh tế Kế hoạch do Tổng nha Kế hoạch thiết kế) từ năm 1957 đến năm 1962 (Kế hoạch Ngũ niên I) và từ năm 1962 tới 1966 (Kế hoạch Ngũ niên II).

✧ Chính phủ Việt Nam Cộng hòa còn thành lập khu kỹ nghệ để tạo thuận lợi cho đầu tư vào lĩnh vực chế tạo. Cụ thể, Khu kỹ nghệ Biên Hòa được thành lập vào tháng 5 năm 1963, và Công ty Quốc gia Khuếch trương Khu Kỹ nghệ (SONADEZI – Société nationale du Développement de zones industrielles) được thành lập vào tháng 12 năm 1963 để quản lý và phát triển các khu công nghiệp, Khu kỹ nghệ Phong Dinh (Cần Thơ ngày nay) được thành lập vào năm 1967, và Khu kỹ nghệ An Hòa – Nông Sơn (Quảng Ngãi) được thành lập từ trước đó. Những chính sách hay chương trình, kế hoạch kể trên vẫn được CS Võ Văn Kiệt duy trì trong suốt thời gian cầm quyền của ông ta.

✧ Bên cạnh đó, để khuyến khích đầu tư tư nhân, Việt Nam Cộng hòa có các biện pháp hỗ trợ về tín dụng, chẳng hạn như thành lập Quốc gia Doanh Tế Cuộc vào năm 1955 mà sau đó được thay thế bằng Trung tâm Khuếch Trương Kỹ Nghệ vào năm 1958, để hỗ trợ các doanh nghiệp mới, hướng dẫn cho các doanh nghiệp về mặt công nghệ và tài chính, cho doanh nghiệp vay với lãi suất thấp.

✧ Từ 1957 trở đi nhờ lượng vốn đầu tư tăng vọt bao gồm viện trợ của Mỹ, tiền bồi thường chiến tranh của Nhật, vốn của giới tư sản công thương nghiệp di cư từ miền Bắc nên công nghiệp Việt Nam Cộng hòa phát triển mạnh. Chính phủ Việt Nam Cộng Hòa tích cực triển khai chiến lược công nghiệp hóa thay thế nhập cảng. Các hàng rào thuế quan và phi thuế quan được dựng lên để bảo hộ một loạt ngành công nghiệp nhẹ. Kết quả phải kể đến nhà máy giấy đầu tiên ở Việt Nam: nhà máy giấy Cogido An Hảo (1961) ở Biên hòa, thỏa mãn 30–40% nhu cầu tiêu thụ giấy tại miền Nam; hai xưởng dệt Vinatexco và Vimytex với năng suất 13.2 triệu mét vải mỗi năm; nhà máy thủy tinh Khánh Hội năng suất 15,000 tấn/năm; hai nhà máy xi măng, một ở Hà Tiên, một ở Thủ

Đức với năng suất 540,000 tấn mỗi năm; và đập thủy điện Đa Nhim, hoàn thành năm 1961.

✧ Quan trọng hơn cả là đứng về việc bang giao quốc tế, uy tín của VNCH đối với thế giới, có hai Viện nghiên cứu khoa học đặt trụ sở tại miền Nam. Đó là:

✧ **1. Viện Nghiên cứu Lúa gạo Quốc tế** – International Rice Research Institute, đặt trụ sở tại Cần Thơ gồm sứ mệnh chánh là xóa đói giảm nghèo, cải thiện sức khỏe của nông dân và người tiêu dùng lúa gạo, và bảo đảm tính bền vững về môi trường thông qua nghiên cứu hợp tác, đối tác, và tăng cường hệ thống nghiên cứu và khuyến nông quốc gia. Ngay sau ngày 30/4/1975, Viện đã dời trụ sở về Manila.

✧ **2. Viện Nghiên cứu và Phát triển Cao su Quốc tế** – International Rubber Research and Development Institute có trụ sở và các phòng thí nghiệm đặt tại Hớn Quản, cũng đã dời về Kuala Lumpur, Mã Lai ngay sau mất miền Nam.

✧ Về bang giao quốc tế, cần phải kể là sau khi VNCH được thành lập vào năm 1955 và thay thế quyền lãnh đạo miền Nam của Quốc Gia Việt Nam, Hoa Kỳ và các đồng minh Tây phương tiếp tục công nhận tính chính danh của VNCH. Đến năm 1966, Bộ Ngoại giao Hoa Kỳ đã thống kê là có 60 quốc gia trên thế giới công nhận chính thể VNCH của Nam Việt Nam. Còn CSBV, ngoài các nước CS, chỉ có Thụy Điển công nhận vào năm 1969 mà thôi.

✧ Trước tháng 4, 1975, chỉ có VNCH là thành viên của các định chế tài chính quốc tế. Đó là Ngân hàng Thế giới – World Bank–WB, Quỹ Tiền tệ Quốc tế – International Monetary Fund–IMF, và Ngân hàng Phát triển Á Châu – Asian Development Bank–ADB.

✧ Và các định chế quốc tế khác như: Tổ chức Quốc tế Lao động – International Labour Organization–ILO, Tổ chức Khí tượng Thế giới – World Meteorological Organization–EMO, Hiệp hội Viễn thông Quốc tế – International Telecommunication Union–ITU, Công đoàn Bưu chính Toàn cầu – Universal Postal Union–UPU, Tổ chức Liên hiệp quốc về Giáo dục, Khoa học, và Văn hóa – United Nations Educational, Scientific, and Cultural Organization–UNESCO, và Cơ quan Năng lượng Nguyên tử Quốc tế – International Atomic Energy Agency–AEA.

Thưa Quý vị,

Trước khi dứt lời thiết nghĩ cũng cần nêu ra đây về những ngộ nhận về "tính kỳ thị tôn giáo" của Cố TT Ngô Đình Diệm là:

✧ Cư sĩ Chánh Trí Mai Thọ Truyền, Hội trưởng Hội Phật Học Nam Việt, cho biết trong cuốn "Phật Giáo tại Việt Nam" của ông: "Trong thời gian ông Diệm lên cầm quyền, số

chùa tại miền Nam là 2206 ngôi chùa. Khi ông Diệm bị lật đổ, số chùa lên đến 4776 chùa, tức đã tăng 2570".

✧ Trong cuốn "Our Vietnam Nightmare" của ký giả Marguerite Higgins ghi nhận rằng: "Chính phủ Ngô Đình Diệm đã đóng góp 9 triệu đồng VN để trùng tu và xây cất chùa chiền. Có tất cả 1295 ngôi chùa đã được trùng tu. Riêng chùa Xá Lợi, Tổng thống đã tặng 2 triệu đồng và sau đó cho sử dụng thêm 7 lần tiền tổ chức giải đua ngựa để xây cất".

✧ Về vụ tấn công chùa Xá Lợi ngày 20/8/1963, ý kiến chủ quan của cá nhân chúng tôi là do tính cực đoan và chủ quan của Ông Cố vấn NĐN đã trực tiếp ra lệnh cho Liên đoàn Phòng vệ Phủ Tổng thống tấn công chùa Xá Lợi tiềm quyền Tổng tư lệnh quân đội của TT. Nếu chuyện này không xảy ra, không đưa đến cái chết của Quách Thị Trang, có lẽ miền Nam đã có một ngã rẽ khác hơn ngày 30/4/1975?

Thưa Quý vị,

Trong suốt 9 năm của Đệ Nhứt Cộng hòa, chúng ta thấy những thành quả nêu trên dù còn ít ỏi, nhưng cũng đã chứng minh được rằng, trong hoàn cảnh khắc nghiệt của cuộc chiến quốc cộng, và dân tộc vừa trải qua hơn 80 năm dưới ách đô hộ của người Pháp, Việt Nam Cộng Hòa non trẻ vừa mới được thành lập ở miền Nam sau vỹ tuyến 17 qua hiệp định Geneve ngày 20/7/1954 ở Thụy Sĩ, có thể nói Đệ Nhứt CH đã có cố gắng vượt bực để đưa miền Nam lần lần hội nhập vào cộng đồng thế giới. Từ đó, qua những nhận định trên, thiết nghĩ chúng ta có thể kết luận rằng Cố TT NĐD quả thật là một người con Việt bị lãng quên vì những định kiến của một số người mang sẵn chiếc hàm thiếc của một con ngựa đã được đóng khung trong chủ quan và trong hận thù cá nhân...

Những suy nghĩ trên đây nhằm mục đích nói lên những lời công đạo cho vị Tổng thống đầu tiên của Việt Nam Cộng Hòa và kính xin dâng lên hương hồn Cố Tổng thống Ngô Đình Diệm nhân Ngày tưởng niệm 2 tháng 11 năm nay, 2021. Và cùng chia sẻ bài thơ của Cụ Phan Bội Châu viết về Cụ Diệm trên báo Tiếng Dân năm 1933 dưới đây:

Xin trích lời của tác giả Phạm Lễ để chấm dứt như sau: "Sau 58 năm, bốn chữ Việt Nam Cộng Hòa vẫn còn là một văn bản hợp pháp và chính danh cho những người Việt Nam muốn dùng để đòi hỏi tự do, dân chủ ở trong nước cũng như nơi hải ngoại. Nhưng mấy ai nhớ đến ngày Quốc khánh 26 tháng 10 và Tổng thống Ngô Đình Diệm – Người lãnh đạo, tạo dựng ra VIỆT NAM CỘNG HÒA."

Xin cảm ơn Quý vị đã lắng nghe.

Mai Thanh Truyết

Houston 2/11/2021

nguồn: [blog my thanh truyết](http://blog.mythanhtruyet.com)

*Nguồn: Internet eMail by **lý trung tín** chuyển*

*Đăng ngày Chúa Nhật, October 11, 2026
tkd. Khoá 10A-72/SQTĐ/ĐĐ, ĐĐ11/TĐ1ND, QLVNCH*